

OCTAVIAN GOGA

«S'a întors o pagină, care nu se mai dă înapoi», — e ferita lui afirmare naționalistă, ce-a rostit-o la un început de an, cu atîta puternicie sufletească, cu avânt și credință, ca exponent al izbânzii în lupta grea, întezită de decenii de venerabilul profesor A. C. Cuza, pentru salvarea vieții de Stat și a patrimoniului nostru național; și întoarsă a și rămas pagina, cu toate svircolirile iudeomasonice din ultimii ani.

Octavian Goga e fiul pătimirii de peste munți, al acelei seculare schingiurii împotriva crezului românesc și ortodox al fraților, și, pășind la noi, a intrat într'un alt vâlmășag de pătimiri. Acolo, lupta se desfășura în văzul lumii, cu mijloace crude și precupețire la vânzări, în numele unui stat de năvălitori, încă păgânizanti; aici însă, lupta era surdă și tănuită, îndreptată împotriva ființei însăși a Statului, care aducea de peste praguri de vremi o bogată moștenire culturală-creștină și plină de lumină.

Cutezător, Goga se avântase în fruntea luptătorilor transilvăneni, a lovit adânc, cu pana și verbul său innaripat, zgudui din temelie uzurpatoarea stăpânire, trezind valuri noi de conștiinți la dreptul de viață liberă națională; iar aici, înrolat în falanga marilor patrioți, a luptat cu neînfrânt elan către acelaș suprem și sfânt țel — eliberarea fraților.

Venise la Chișinău, alături de Goldiș, într'o delegație culturală, să coboare «Astra» de peste culmi de munți și între basarabeni, cu rostul ei de înfrățire și de caldă luminare românească. Sprinten și mereu vioi, prezent în orice problemă, într'atîta cuceri pe frați, că multă vreme numele lui îi stăpâni și

legături durabile a așezat acolo. Altădată, reîntors în misiune oficială, a adus pacea liniștitoare în multe frământări locale, a iertat greșeli, ce primejduiau unitatea de suflet, turnând și untdelemnul mângâierii peste răni și pătimiri, ce puteau lipsi. Dar într'o altă zi, Goga s'a aflat din nou acolo, la tribuna unei săli, ce-și oprise respirația, ca să-l asculte. O nestăpânită năvală spre cuvântul lui. Și el l-a rostit cu atâta frumusețe și entuziasm tineresc, așa de viu și stăpânitor a fost și în clipele acelea! Il revăd și pe alte plaiuri basarabene; el le iubea și lăsa nostalgic peste al lor întins cerul ochilor săi albaștri, să rătăciască până undeva departe, până între ceilalți frați de peste mal de ape, cari încă pătimeau sub nemilostivă și păgânească asuprire. Și pe aceia-i cunoștea din zbuciumatele vremi ale revoluției, când a stat la sfat cu ei și le-a întărit nădejile.

Bardul cu «Cântece fără țară», iată-l întâiu în cârmuirea visatei lui Patrii, libere, mari și slăvite. Și știa el, ce are a săvârși acolo. Cu mișcări tinerești dar sigure, cu mână neșovăitoare, cârmuia corabia Nației spre bun și mântuitor liman. Știa el și valurile năprasnice din jur și stâncile din cale, dar Octavian Goga a iș ațintise privirea numai la Cer, de unde vine Mila și Adevărul, unde-i scrisă în cartea vieții Dreptatea pentru Neamul lui. Și când era mai sigur pe cârmă, Satana lovi în el și ai lui, îi răpi de acolo cu valul trădării și al ticăloșiei, ca să se sfarme corabia singură de stânci.

Și în durerea lui, ca profetul, care a strigat mereu, și din casă și depe acoperișul ei, că Patria e viclenită și vânzătorii o duc la mezat, și-a sfârșit el zilele aici, între noi. Atunci l-a plâns lumea toată, l-au jelit Românii dela brazdă, cari-i simțiră dragostea pentru ei, căci fiul pătimirii zmuncise hidra păgână din făgaș și pornise mîntuirea de veninul și de îmbrățișarea ei cea de moarte, l-au plâns și târgoveții, cari de un veac năzuiesc la înnoirea națională a vieții lor, l-au jelit și intelectualii, că-l pierd prea de vreme.

Zbuciumatele lui rămășițe s-au afundat în pământ transilvănean, ca să se consfințiască și prin aceasta Dreptatea noastră națională de înstăpânire până peste malurile Crișurilor. Acolo, pe dealul Ciucii, între pajiști de flori și în murmurul apelor, l-am pomenit în cădelnițări și rugi.

Dacă azi îl amintim din nou pe Octavian Goga aici, nu e doar numai pentru comemorarea anilor dela nașterea lui, ci ca să și repetăm cu el versurile lui cele din urmă :

...Sub tâmpla mea fierbinte
O lume veche-mi reinvie,
Nu câte-au fost îmi vin în minte,
Ci câte-ar fi putut să fie!

Și să nu uităm nici cum a fost smuls el din moștenirea lui, din fapta vie ce împlinea, din dragostea lui de glie strămoșească, și cum îi simțim lipsa lui așa de curând, la capătul celor trei ani, cari au prăbușit peste Țara noastră ciuntiri criminale de graniță și atâtea svârcoliri primejdioase, ce n'ar fi fost poate.

CONST. N. TOMESCU
